

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้กลยุทธ์เมตาคอกนิชัน เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัย นางสาวกานต์ทิมา โพธิ์งาม

ปีการศึกษา 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (2) เพื่อประเมินผลของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้น 2.1) เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2.2) เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2.2.1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 2.2.2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 2.2.3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ รองผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 12 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 180 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชินีไศล ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) แบบสังเกตการณ์สอน 3) แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่องพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ 5) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ และ 6) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ระยะการสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และระยะการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t-test (Dependent Samples) และนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดและทฤษฎีสร้างสรรค์ความรู้ ทฤษฎีประมวลข้อมูล ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และทฤษฎีเกี่ยวกับเมตาคอกนิชันที่ศึกษาที่นำไปใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก และในแต่ละขั้นตอนหลักประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้ ขั้นที่ 1 ก่อนการอ่าน ประกอบด้วย 1.1) กิจกรรมกระตุ้นความรู้เดิม 1.2) กิจกรรมเพิ่มเติมแผนการอ่าน 1.3) กิจกรรมตั้งวัตถุประสงค์ ขั้นที่ 2 ระหว่างอ่าน ประกอบด้วย 2.1) กิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจ 2.2) กิจกรรมบูรณาการเรียนรู้ และขั้นที่ 3 หลังการอ่าน ประกอบด้วย 3.1) กิจกรรมสรุปและประเมินค่าเรื่องการอ่าน 3.2) กิจกรรมนำความรู้มาประยุกต์ใช้
2. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงทฤษฎี มีความเหมาะสมและสอดคล้องขององค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด และแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาตามรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชันอยู่ในระดับมาก